

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Siirtymäsäännös

Korvausten henkilöpiiri ja muut yleiset edellytykset

Salla Heimonen, Uudenmaan ELY-keskus
4.12.2025

Siirtymäsäännös – kotoutumislain 102 §

Kotoutumislain 102 § 1. momentti

- Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 46 ja 48 §:n sekä 49 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla myönnettäviä korvauksia vuoden 2026 loppuun mennessä. Kunnan on haettava mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia vuoden 2026 loppuun mennessä. [\(30.12.2024/1100\)](#)

Mitä siirtymäsäännös käytännössä tarkoittaa?

- Siirtymäsäännöksen perusteella kunnat ja hyvinvointialueet voivat hakea korvauksia vuonna 2023 ja 2024 syntyneistä toimeentulotuen ja tulkkauksen kustannuksista sekä muista erityiskustannuksista
- Kunnat voivat hakea vuosina 2023 ja 2024 tekemistään alkukartoituksista korvausta siirtymäsäännöksen perusteella
 - Hakemukset käsitellään kumotun kotoutumislain mukaisesti
 - Muihin erityiskustannuksiin tarvitsee ELY-keskuksen päätöksen, toimeentulotuen, tulkkauksen ja alkukartoituksen korvaukset haetaan suoraan KEHA-keskuksesta

Korvauspäätöksen ja maksatuksen hakeminen

- Vuoden 2023 kustannuksista tulee hakea korvauspäätöstä ja maksatusta 31.12.2025 mennessä ja vuoden 2024 kustannuksista 31.12.2026 mennessä
 - Aluehallinnon asiointipalvelussa ei näy valintana 102 §:n siirtymäsäännöstä, joten hakekaa päätöstä esimerkiksi muiden erityiskustannusten 65 § 1. mom. 3. kohta perusteella ja halutessanne kirjoittakaa hakemukseen siirtymäsäännös.
 - Maksatushakemukset on toimitettava KEHA-keskukselle määräaikoihin mennessä, vaikka ELY-keskus ei olisi vielä tehnyt korvauspäätöstä.

Henkilöpiiri ja muuta yleisiä edellytyksiä kustannusten korvaamisesta

Korvausten henkilöpiiri eli kenestä voi hakea korvausta

- 87 § Turvapaikka
- 88 § Toissijainen suojelu
- 90 § Kiintiöpakolainen
- 51 § Maasta poistumisen estyminen
- 52 § Yksilöllinen inhimillinen syy
- 52a § Ihmiskaupan uhri
- 89 § Poissulkemislauseke
- 93 § Muu humanitaarinen maahanmuutto
- 54 § 5 mom. Jatkolupa
- 110 § Tilapäinen suojelu (edellyttää kotikuntaa)

Korvausten henkilöpiiri

- Edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsenet ja muut omaiset, **jos perheside on syntynyt ennen perheenkokoajan Suomeen tuloa** (61-66 § mukaisten korvausten osalta).
- Suomessa syntyneet lapset, jos vanhempi kuuluu henkilöpiiriin (61, 62 ja 65 § mukaisten korvausten osalta, korvausaika seuraa vanhemman korvausaikaa).
- Henkilö, joka on vastaanottolain mukaisesti tunnistettu **ihmiskaupan uhriksi** auttamisjärjestelmän päätöksellä (68 § mukaisten korvausten osalta).

Lisäksi korvausten piiriin kuuluvat

- Kotoutumislain 69 §:n säännöksiä kustannusten korvaamisesta sovelletaan alle 23-vuotiaaseen:
 - joka kuuluu aiemmin mainittuun henkilöpiiriin ja on tullut Suomeen alaikäisenä ilman huoltajaa tai joka on Suomeen tultuaan jäänyt ilman huoltajaa
 - alaikäiseen, joka on tullut yllä mainitun henkilön perheenjäsenenä tai muuna omaisena
- Huom. Tässä mainitut henkilöt kuuluvat 69 §:n korvausten piiriin 23-vuotiaaksi saakka, vaikka henkilö saisi Suomen kansalaisuuden.

Korvaukset ja Suomen kansalaisuus

- Kustannusten korvaaminen päättyy, jos henkilö saa Suomen kansalaisuuden, paitsi, jos kyseessä on
 - Ilman huoltajaa alaikäisenä Suomeen tullut alle 23-vuotias, jolle on järjestetty kotoutumislain 33 tai 34 §:n mukaisia palveluja
 - ihmiskaupan uhri

Korvauksajan alkaminen

- Lähtökohtaisesti korvausaika alkaa siitä, kun henkilölle on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään oleskeluluvan saamisen jälkeen.
- Poikkeuksena muun muassa
 - Ihmiskaupan uhrin, jotka ovat Suomen kansalaisia: korvausaika alkaa Joutsenon vastaanottokeskuksen päätöksestä ottaa henkilö auttamisjärjestelmään
 - Suomessa syntyneet lapset: korvausaika alkaa oleskeluluvan myöntämisestä
 - Vastanottoon varautumisen kustannukset
 - Poikkeuksia on avattu tarkemmin lain soveltamisohjeessa

Muita yleisiä edellytyksiä

- Palvelujen tosiasiallinen saatavuus
 - Kustannukset korvataan toteutuneiden kustannusten mukaan, pl. laskennalliset korvaukset
- Erityiskustannusten huomattavuus (65 §)
 - 4600 € / 12 kk ajanjakso, kun kyseessä on Suomeen tullessa ollut pitkäaikainen vamma, sairaus tai sairauksien yhteenliittymä
 - 9200 € / 12 kk ajanjakso, kun kyseessä on muut erityiskustannukset, kuten Suomessa syntyneen vammaisen tai sairaan lapsen hoitokustannukset, lastensuojelulain mukaiset kustannukset
 - Poikkeuksena osa siirtymäsäännöksen perusteella haettavista vuosien 2023 ja 2024 muista erityiskustannuksista
 - Kun kustannukset on todettu huomattaviksi, samasta syystä syntyneet seuraavien vuosien kustannukset voidaan korvata huomattaviin kustannuksiin sisältyvinä
- ELY-keskuksen päätös 64, 65, 68 ja 69 §:n mukaiset korvaukset

Yleisiä edellytyksiä kunnalle

- Manner-Suomen kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelma (kotoutumislain 13 §). Ahvenanmaan kunnassa on järjestetty kotoutumisen edistämisestä annetussa maakuntalaissa tarkoitettu kunnan kotouttamisohjelma (Ålands författningssamling 2012/74 26 §).
- kunta on tehnyt ELY-keskuksen kanssa sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä (kotoutumislain 42 §)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

Lue lisää kotoutumislaista ja sen soveltamisohjeesta

Salla Heimonen, Uudenmaan ELY-keskus
1.1.2026 alk. korvaukset.uusimaa@elinvoimaketus.fi

